

GANDRO ŽINIOS

2015 m. kovas
Nr. 6 (66)
Laikraštis
leidžiamas nuo
2000 m. rudens

RĖKYVOS PROGIMNAZIJS BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

*Čia ežeras banguoja,
Aplink žalia gamta.
Balta lyg karalienė –*

*Rėkyvos mokykla.
Galbūt ji ir mažytė,
Bet mums labai miela.*

BELAUKIANT SUGRĮŽTANČIŲ GANDRŲ... Tie namai, kurių kieme susuka lizdą gandrai, laikomi laimingais ir apsaugotais nuo blogio (senolių išmintis)

2015 metais progimnazijoje vykdomas pažintinis-mokomasis projektas GANDRAS. Į šį „Gandro žinių“ leidinį sudėta mokinių kūryba apie gandrų, sukaupia per 15 mokymosi metų. Kovo 25-oji – GANDRINĖS. Galbūt sulauksime iki tos dienos parsikrendančių gandrų... Jau dabar su nerimu žvelgiame į gandalizdį, kada gi pasirodys „gaspadorius“,? Įdomu, kuris pirmasis pamatys šiųmetį paukštį?

Mokinių darbuose atsispindi sugrįžtančių gandrų laukimas, jų meilė ir pagarba baltajam paukščiui. Ir tikėjimas, kad gandras niekad nepaliks mūsų mokyklos.

Lietuvių kalbos mokytoja Liudvika Kelpšienė

Tai įdomu

- Lietuvos nacionalinis paukštis yra gandras.
- Lietuvoje 199 baltųjų gandrų poros tenka vienam tūkstančiui kv. km.
- Kovo 25 d. švenčiamos Gandrinės - gandrų sugrįžimo šventė.
- Gandrai kiekvienais metais grįžta perėti į tą pačią vietą. Jei neranda senojo gandalizdžio, naująjį krauna netoliese.
- Susiporavę gandrai gyvena su vieninteliu partneriu.
- Skirtingų lyčių paukščiai yra panašios išvaizdos, nors patinėliai paprastai būna truputį didesni. Jaunikliai turi pilką snapą ir nešvariai raudonas kojas.
- Dėties dydis paprastai priklauso nuo paukščių amžiaus: didžiausia 6—7 gyvenimo metais. Peri abu poros nariai, tačiau visada naktimis kiaušinius šildo patelė. Perėti pradeda padėję vieną ar du kiaušinius; peri 31—34 dienas.
- Baltieji gandrai gauda ir lesa graužikus, sliekus ir visas mažųjų roplių bei amfibijų rūšis. Geba susimedžioti ką tik gimusius kiškius, kol šie būna nepajėgūs pabėgti ir tik tyliai bando slėptis aukštoje žolėje. Kiškiai jaunikius vedasi gegužės – birželio mėnesiais, būtent tuo metu, kai gandrai intensyviausiai maitina savo jaunikius. Šalyje jau sklendo mitas, esą už nykstančius kiškius yra atsakinga būtent smarkiai išaugusi gandrų populiacija
- Lietuvą baltieji gandrai palieka apie rugpjūčio 24 d. per šventą Baltramiejų. Jie per 2-3 kelionės mėnesius įveikia 8-10 tūkstančius kilometrų ir kai kurie nuskrenda net į Pietų Afrikos Respubliką.

Šiame numeryje skaitykite:

Mokinių kūryba.....1-4

Mielas Gandre,

Esame Šiaulių Rėkyvos progimnazijos mokinės Ieva ir Neda. Kiek pastebėjome, Tavęs, mūsų globėjo, lizde prie nuostabios mokyklos dar nėra. Labai pasiilgome Tavęs bei tavo kalenimo. Seniai bematėme Tave, sklendantį padange, prieš saulę išskleistais sparnais, varlinėjantį balose, sukantį savo lizdelį ir lesinantį gandriukus bei mokantį juos skraidyti. Norėtume pagirti tavo išvaizdą, nes esi toks didelis, aukštas, ilgakaklis paukštis, o tavo laikysena nepriekaištinga. Nuostabu matyti tave skrendantį: ištiestas kaklas, tiesios kojos, karališkai suplasnoji sparnais. Parskridęs atgal į savo

gimtinę Tu mums kartu atneši ir šiltus orus: pradeda sproginėti medžių žiedai ir atbunda visa gamta. Labai laukiame Tavęs sugrįžtant, mūsų numylėtini!

Ieva ir Neda, 8B klasė

Vieną pavasario dieną eidamas namo pamačiau baltąjį gandrą. Jis atrodė toks pasitempęs, išdidus ir puošnus. Savo raudoname snape laikė varlę. Tikriausiai žaliaakė jau buvo negyva, nes nė trupučio nejudėjo. Tokie išgyvenimo instinktai-nieko nepakeisi. Staiga jis sumosavo sparnais ir nuskrido tolyn. Maniau, kad nebepamatysiu šito paukščio. Bet pakėlęs akis išvydau, kaip „gaspadorius“ nutūpė ant savo gandalizdžio, kur jo laukė maži gandriukai. Tik tada supratau, kam ta varlė buvo skirta. Gandras, palikęs vaikus, ir vėl išskrido ieškoti maisto. Jis nusileido ant ką tik išarto žemės lauko. Čia jis-kaip dangaus karalius -didingai nusileidęs, suglaudęs savo milžiniškus sparnus, pradėjo ieškoti maisto sau ir savo vaikams.

Dabar nė neįsivaizduočiau išarto lauko be nuostabaus dangaus skrajūno, ieškančio sau maisto...

Aldas G., 8A klasė

Pavasaris jau prabudo Rėkyvoje. Paskutinis sniegas jau beveik ištirpęs nuo kaitrios pavasarinės saulės.

Į Rėkyvą, iš šiltųjų kraštų, parskrido gandas. Sugrįžęs į savo senąjį sugriuvusį lizdą, baltakaklis gražina jį didelėmis ir mažomis šakelėmis. Kai lizdas jau pataisytas, gandas laukia savo poros. Patelei atskridus, jo pareiga aprūpinti ją ir jų būsimus gandriukus maistu. Išdidusis paukštis išskrenda į pelkes, ir ten, klampinėdamas savo ilgomis kojomis, gauda varles. Skridamas atgal į lizdą, jis linksmi kalena snapu, taip pranešdamas, jog jo meždioklė sėkminga. Užaugus mažiesiems gandriukams, visa šeimyna išskrenda atgal į šiltuosius kraštus...

Taip ir gyvena gandrai.

Jovita J., 8A klasė

Abu gandrai dalijasi įspūdžiais- kaip išsiilgo saviškės žemės. Kleketuoja snapu it raudonom žirklėm karmo orą. Ir jaučia padūmavusius mokyklos medžius. Gandrų lizde laukiama svarbių permainų, kurie ilgam juos pririš prie namų ...

Sonata V.

Tie gandrai klajokliai begaliniai. Kaip aš jiems pavydžiu to giedro, plataus ir bekraščio dangaus!

Roberta E., 6 klasė

Mūsų gimtinė- ten, kur pievomis, aukštai keldami kojas, vaikšto gandrai.

Viktorija D., 8A klasė

Mano mokyklos kieme, ant stulpo, gandrai nuo neatmenamų laikų yra susisukę lizdą. Čia besimokantys vaikai turi retą galimybę stebėti gandrų gyvenimą iš arti. Šalia mūsų jie esti nuo pavasario iki vasaros pabaigos.

Gandrai tarsi gyva mokyklos emblema.

Aleksandras K., 7A klasė

Štai parskrenda gandrai pranešdami, jog pavasaris jau artėja. Sudrumsčia tylą džiaugsmingi snapų kalenimai. Tai tokie ištikimi paukščiai! Nors ir išskrenda į šiltuosius kraštus, šie ilgakakliai visada sugrįžta į savo senąjį lizdą. Gandrai tokie darbštūs- laiko veltui neleidžia. Skraidžioja po apylinkes ir tik mikliai gauda varles savo ilgais snapais.

Daugiau tokių paukščių kaip gandras nėra...

Neda K., 8A klasė

Eidama pro mokyklos gandalizdį visada pagalvoju, kur galėtų būti mūsų gandras. Tikriausiai jis yra pietuose ir džiugina kitus gyventojus. Man šis paukštis visada toks pasitempęs, gražus. Vaikšto iškelęs galvą, lyg norėdamas pasipuikuoti prieš kitus paukščius.

Gabija Z., 8A klasė

Gandrų šeima

Kaime, pas senelius, medyje, yra iškeltas gandalizdis. Kiekvieną ankstyvą pavasarį aš su seneliais laukdavau parskrendančių į lizdą naujų gyventojų. Liūdna būdavo, kai nieko nesurasdavau.

Tačiau po ilgo laukimo nustebau, kai vieną pavasario popietę gandalizdyje tupėjo gandras, žvalgydamasis į šalis. Po kelių dienų į naujus namus parskrido ir gandrienė. Apsidžiaugėme su seneliu, kad sulaukėme naujų gyventojų.

Netrukus gandrų šeima pagausėjo dviem gandriukais. Įdomu būdavo stebėti, kaip gandras ieškodavo maisto vaikams. Matydavome, kaip ilgakaklis, įsikandęs į raudoną snapą, parnešdavo žalia kurkiančią varlę. Net ir katinui Murkliui viskas buvo įdomu, jis ilgai žiūrėdavęs į iškeltą gandalizdį.

Vasaros pabaigoje mes atsisveikinome su gandrais. Ir vėl lauksime jų sugrįžtant kitamet.

Ineta, 3A klasė

Saulėtą vasaros dieną po Rėkyvą vaikščiojome su draugėmis. Staiga pamatėme pievoje stypinėjančius ir varles renkančius gandrus. Jų šeimoje buvo trys maži, bet gudrūs gandriukai. Matėsi, kad jiems patinka varlės. Ilgakakliai grakščiai vaikščiojo, nors kojos tokios ilgos ir plonos it stygos.

Draugės buvo patenkintos, kad pamatė tokią gausią gandrų šeimyną.

Neda M., 3A klasė

Pavasaris- gražiausias metų laikas. Visi paukščiai grįžta namo.

Eidama į mokyklą, pamačiau du gandrus, kurie tupėjo savo lizde. Nustebau ir apsidžiaugiau, kad gandrai jau parskrido. Nuėjusi į klasę, papasakojau draugams ir mokytojai. Mes nusprendėme per dailės pamoką nupiešti gandrus. Paskui surengėme parodą.

Visiems patiko mūsų piešti gandrai.

Kamilė S., 3A klasė

Grįždama iš mokyklos palei ežerą išgirdau neįprastus garsus. Pakėlusį akis išvydau gandrus. Jų skrydis ore mane tiesiog užhipnotizavo. Negalėjau atitraukti akių nuo baltųjų gandrų. Kaip gera buvo širdy, pagaliau jie sugrįžo!

Emilija K., 7A klasė

Gandras

Ilgos kojos, ilgas snapas,
Mažos akys ir galva.
Eina gandras išsitiesęs,
Varlinėja per lankas.
Štai pagavo žalią varlę,
Žada nešti ją vaikams.
Bet staiga varlė išsprūdo
Ir pabėgo į lankas.

Valentina D., 7A klasė

Mūsų mandras gandras

Pro Rėkyvą skrido gandras.
Kiek žinau – jis buvo *mandras*:
Juodą uodegą turėjo
Ir snapu kalent mokėjo.

Stulpą tiesų nužiūrėjo,
Sukt ratus virš jo pradėjo.
Žiūrim-progimnazijos kieme-
Va, ir tupi sau lizde!

Jam vien lizdo neužteko-
Ir mokyklos vėliavon pateko!
Taip visus mumis užbūrė-
Ant emblemos įsikūrė!

Oi, kaip laukiam jo visi-
Lizde, emblemoj ir širdy!

Alma Girdvainienė, 2 klasės mokinio Kosto mama

Vos pavasariui pas mus atėjus
Gandrai sugrįžta į namus.
Čia jie susuka lizdus
Ir pralinksmina vaikus.
Raudonesniu už aguoną snapu
Jie kruopščiai narsto žemę.
Ilgesnėm už smilgą kojom
Braido po klampiąsias pelkes.
Ir vis žvalgosi atgal
Į tuos margus laukus
Lietuvėlės mus.

Arnas G., 6 klasė

Gandro pasveikinimas

Gandras skrenda per laukus,
Nusileis jis pas vaikus.
Ir paukšteliai, ir vaikai
Jį pasveikins išdidžiai.

Nusileidus į kiemelį
Atlėkė vaikų būrelis.
Jie dainavo jam dainele
Apie vasaros saulelę.

Milda F., 4B klasė

Ak, gandrai, gandrai,
Kur gi jūsų tie namai?
Aš visai nesuprantu,
Kur užaugote gi jūs?
Jūs mieli, maži,
baltučiai,
Jūsų kailis kaip
sniegutis,
Jūsų kojos tarsi
smilgos,
O kakliukas toks jau
ilgas!

Eva K., 6 klasė

Gandras mokytojas

Gandras juodas,
Gandras baltas.
Oi, koks margas
gandro paltas!

Jis mokykloj lizdą suka
Ir jau rašo dešimtuką.
Tu mokyklon paskubėk,
Pavėluoti nenorėk!

Juk vėluoti negražu,
O gaut nulį- tai baisu!
Stenkis kuo geriau mokintis
Ir sau dorą kelią skintis!

Noriu gaut aš dešimtuką
Ir žaliuką tą gandriuką.

Kostas G., 2 klasė